

09.09.2013

Stj/2

§ 971

Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi paperittomien siirtolaisten terveyspalveluista

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Emma Kari) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Emma Kari) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään globaalin vastuun strategiaa kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus toteuttaa Helsingissä kokeilu paperittomien siirtolaisten terveydenhuollosta (Emma Kari)".

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

09.09.2013

Stj/2

Esittelijä toteaa, että sosiaali- ja terveyslautakunta on 20.8.2013 § 267 päättänyt, että paperittomien henkilöiden terveystalujen järjestämisedellytykset selvitetään ja tehdään palvelujen järjestämisen toimenpidesuunnitelma vuoden 2013 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaikilla Suomessa oleskelevilla on oikeus saada kiireellistä hoitoa. Terveystalolain 50 §:n mukaan kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2013 § 267

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveystalut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana.

Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän

rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon.

Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna.

Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä.

Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämisestä kaupungin omin toimenpitein.

Käsittely

20.08.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: "Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana.

Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon.

Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn

yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna.

Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveystieteiden konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä.

Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämisestä kaupungin omin toimenpitein."

Kannattajat: Laura Nordström, Mikael Sjövall

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen jälkeen:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Jäsen Vuorijoen esittämä palautusehdotus, jota kannattivat jäsenet Laura Nordström ja Mikael Sjövall:

"Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että selvitetään, millä edellytyksillä paperittomien henkilöiden terveyspalvelut voidaan järjestää ilman kohtuuttomia kustannuksia henkilöille itselleen, sekä tehdään suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä niiden järjestämiseksi välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana. Valmistelusta tulee ilmetä

- arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista
- arvio palveluita käyttävien paperittomien henkilöiden määrästä
- ehdotus paperittomille suunnattujen palveluiden kohderyhmän rajauksesta; kohderyhmään tulee sisällyttää luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden ohella B-oleskelulupastatuksella maassa oleskelevat henkilöt sekä sellaiset EU-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ja joilla ei siten ole oikeutta eurooppalaiseen sairausvakuutuskorttiin
- suunnitelma keinoista, joilla huolehditaan, ettei pelko poliisin kiinni ottamaksi joutumisesta estä hakeutumista hoitoon. Valmistelussa tulee selvittää ja arvioida vaihtoehtoina palveluiden järjestäminen kaupungin omissa terveyskeskuksissa ja HUSn yksiköissä vs. palveluiden toteuttaminen osittain tai kokonaan ostopalveluna. Valmistelu tulee tehdä Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveystieteiden konsultoiden ja mm. Ruotsin malliin perehtymällä. Samalla lautakunta edellyttää virastoa kiirehtimään erityisesti hyvin haavoittuvassa asemassa olevien siirtolaisten, kuten raskaana olevien naisten ja lasten, terveydenhuollon järjestämisestä kaupungin omin toimenpitein."

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 8

Maija Anttila, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Marko Rosenholm, Mikael Sjövall, Hannu Tuominen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

18.06.2013 Pöydälle

26.02.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoyli lääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 13.6.2013

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Suppeimmin paperittomat voitaisiin määritellä laittomasti Suomessa oleskeleviin henkilöihin. Paperittomilla voidaan tarkoittaa myös sellaisia Suomessa oleskeleviä henkilöitä, joilla ei ole oikeutta käyttää julkisia terveystalvueluita asiakasmaksulain mukaisesti. Suurella osalla heistä on kuitenkin tarpeellisen hoidon kattava sairauskuluvakuutus (tai ovat muun vastaavan järjestelmän piirissä) jos hakeutuvat Suomessa hoitoon.

Toisaalta tilapäisesti Suomessa oleskelevat ulkomaalaiset, työttömät tai asunnottomat ulkomaalaiset, henkilöt, joiden perheenjäsenet eivät asu Suomessa, henkilöt, jotka asuvat toisessa maassa ja työskentelevät toisessa maassa, ulkomaalaiset opiskelijat ja turistit ovat sairausvakuutuksen ja kunnallisen terveydenhuollon ulkopuolella, mutta silti laillisesti Suomessa.

Suomessa ilman oleskelulupaa oleskelevien määrästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta lukumääräksi on arvioitu 2000–3000. Edellisten lisäksi on ihmisryhmiä, jotka ovat terveydenhuollon näkökulmasta paperittoman kaltaisessa tilanteessa. Näihin kuuluvat muun muassa Itä-Euroopan

romanit. Kesäaikana Itä-Euroopan romaneja arvioidaan olevan pääkaupunkiseudulla noin 400 – 600 ja talviaikoina 50–100 henkilöä.

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa aiempaan lausuntoonsa ja toteaa, että ensisijaisesti Suomeen tulisi sosiaali- ja terveysministeriön johdolla luoda yhtenäiset kansalliset ohjeet siitä, miten paperittomien terveydenhuolto tulisi järjestää ja mitä tässä yhteydessä tarkoitetaan välttämättömällä hoidolla. Yksittäisen kunnan ei tule laajentaa palvelujaan alueelle, josta ei ole kansallisia linjauksia. Mikäli kansallisten linjausten jälkeen päädytään siihen, että palvelut tulisivat kuntien tehtäväksi, tulee huomioida hallitusohjelman kirjaus, kuntatalouden vakautta ja kestävyyttä edistetään mm. rajoittamalla kuntien tehtävien laajentamista.

Talous- ja suunnittelukeskus pitää ensisijaisena vaihtoehtona paperittomien terveydenhuollon toteuttamista tartuntatautilakia, terveydenhuoltolakia ja terveydenhuollon salassapitosäädöksiä noudattaen, jolloin Suomessa oleskelevat ihmiset saavat lain mukaisen kiireellisen hoidon. Terveydenhuoltolain 50 §:n mukaan kiireellinen sairaanhoito, mukaan lukien kiireellinen suun terveydenhuolto, mielenterveyshoito, päihdehoito ja psykososiaalinen tuki, on annettava potilaalle hänen asuinpaikastaan riippumatta. Tämä koskee myös paperittomia henkilöitä. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn -alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Samalla talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että mahdolliset tulevat valtakunnalliset linjaukset otetaan myöhemmin huomioon. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on käynnistämässä sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä selvitystä paperittomien terveydenhuollosta ja mahdollisista toimenpide-ehdotuksista, joihin nykytilanne antaa aihetta. Selvityshankkeen tukiryhmään on pyydetty Helsingin sosiaali- ja terveysviraston edustus.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että talousarviossa ei ole varauduttu paperittomien terveyspalvelujen laajentamiseksi nykyisestä, vaan toiminnan rahoitus merkitsisi vastaavaa vähennystä jostain muusta toiminnasta. Yleislääkäritasoisesta vastaanotosta, joka sisältäisi tarvittavat laboratorio- ja kuvantamispalvelut sekä lasten- ja äitiysneuvolapalvelut, kustannukset olisivat vähintään 100 000 euroa vuodessa. Lisäksi merkittäviä kustannuksia aiheutuisi erikoissairaanhoidosta

11.3.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

09.09.2013

Stj/2

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 06.05.2013 § 565

HEL 2012-013915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden.

Käsittely

06.05.2013 Palautettiin

Palautusehdotus:

Emma Kari: Lisäys päätösehdotukseen: "Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden."

Kannattajat: Sirpa Puhakka

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys päätösehdotukseen: "Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että paperittomien terveydenhuollon järjestämiseen ryhdyttäisiin välittömästi, viimeistään vuoden 2013 aikana, kaupungin omin toimenpitein Global Clinicin työntekijöitä ja sosiaali- ja terveysministeriötä konsultoiden."

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Jorma Bergholm, Emma Kari, Tuuli Kousa, Tuomas Kurttila, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala

Tyhjä: 0

09.09.2013

Stj/2

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

29.04.2013 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi